

Covid-19 Pandemisi Sonrası Normalleşme Sürecinde Mobil Mekânların Mimari Tasarım Ölçütleri ve Bir Çözüm Önerisi

İldem AYTAR SEVER^{1*}

Öz

İçinde bulunduğumuz covid-19 salgını nedeni ile insanlar birçok mekânı terk etmek ve kendini izole etmek zorunda kaldılar. Devamında ki normalleşme sürecinde ise sosyal yaşama sağlıklı bir şekilde geri dönebilmek için bir takım önlemlerin alınması gerekliliği önem kazandı. Dolayısıyla birey, sosyalleşebilme eylemi için tercih ettiği etkileşim alanlarında farklılıklara yöneldi. Bu çalışma da tercih edilen farklı mekân arayışları ve bu mekânların tercih sebepleri üzerinde durulmuştur.

Yaşanan salgın sonrası yüksek oranda tercih edilen hareketli mekânlar; insanların, karavan, tekne, uçak gibi araçlarla, bir yerden başka bir yere taşıma veya seyahat amaçlı yer değiştirme eylemini gerçekleştirdiği mekânlardır. Bu mekânlar; aynı zamanda bireyin, barınma, korunma ihtiyacı gibi yaşamsal faaliyetlerini sürdürmesine de imkân tanımaktadır. Diğer mekânlardan farklı olarak, hareket halindeyken yaşamsal faaliyetlerin sürdürülme ihtiyacı, tasarım açısından önemli bir kriterdir.

İçinde bulunduğumuz normalleşme sürecinde sosyal mesafe ve izolasyon kavramlarının yaşamımız da yer almasıyla birlikte mobil mekân tasarım ölçütleri bu çalışma kapsamında çeşitli internet, kitap, dergi, makale gibi literatür taraması yapılarak elde edilen bilgiler doğrultusunda hazırlanmıştır. Bu doğrultuda mobil mekânların tercih sebepleri üzerinde durulurken mimari tasarımın da önemini altı çizilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Covid-19 Pandemisi, Mobil Mekân, Tasarım, Mekân

The Reasons for Preference of Mobile Spaces in The Normalization Process after The Covid-19 Pandemic and a Solution Proposal

Abstract

People had to leave many places and isolate themselves due to the covid-19 pandemic we were in. It was important to take several measures to return to social life healthfully, in the following normalization process. Therefore, the individual turned to discrepancies in the interaction areas she/he preferred in order to socialize. In this article, the seeking for different places preferred and the reasons for the preference of these places are adressed.

The mobile places which are highly preferred after the covid-19 outbreak, are places where people perform the action of moving goods from one place to another or changing location for travel by vehicles such as caravans, boats, planes. These places also allow the individual to maintenance her/his vital activities like sheltering and protection. Differently from other living spaces, the need of continuing vital activities while in motion is an important criterion in terms of design.

¹ Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniversitesi, Mimarlık Fakültesi, İç Mimarlık Bölümü

* İlgili yazar/Corresponding author: ildem.aytar@msgsu.edu.tr

Gönderim Tarihi: 11.06.2020

Kabul Tarihi: 10.12.2020

In this study, the information obtained through literature review such as various internet, books, journals and articles was prepared. In this direction, while emphasizing the reasons for the preference of mobile spaces, the importance of architectural design is also underlined.

Keywords: Covid-19 Pandemic, Mobile Space, Design, Place

1.GİRİŞ

Mekân, çeşitli form ve işlevlerde oluşturulan, barınanların yaşaması için gerekli olanakları tanıyan, sınırları belli, kapalı veya yarı kapalı boşluk olarak tanımlanabilir. Daha önce yapılmış olan mekân tanımlamalarında insanın mekândan ayrı düşünülmemeyeceği, mekân tanımlamaları ile insan var oluşunun birbirinden ayrılmayan izler taşıdığı görülmektedir. Dolayısıyla mekânlar işlevlerine göre farklı alt başlıklarda incelenebileceği gibi, hareketlilik durumuna göre de sınıflandırıldığında mobil mekânlardan bahsedilebilir. Mobil kavramı kelime anlamıyla bir yerden başka bir yere olan hareketi ya da bir durumdan başka bir duruma geçişi ifade etmektedir. Dolayısıyla bu durumları içinde barındıran uçak, karavan, tekne gibi hareketli mekânlar, sürekli olarak artan veya azalan, doğrusal, dairesel veya salınım hareketi yapan, bir yerden başka bir yere seyahat veya taşıma işlevlerini de yerine getirebilen mekânlardır.

Bu mekânlar geçmişten günümüze kadar, çeşitli kültürlerde öncelikle yer değiştirme, sonrasında da yer değiştirirken yaşama amaçlı geliştirilmiş, günümüzde ise insan sağlığı açısından daha korunaklı olması ile yeniden gündeme gelmiştir.

Bu çalışmada; Covid-19 Pandemisi sonrası yaşanan normalleşme sürecinde hareketli mekânların daha korunaklı olarak sosyalleşebilme imkânı sağlayıp sağlamadığı örnekler ve çözüm önerisi üzerinden tartışılacaktır. Bu mekânların bir yaşam alanı olması açısından da mimari tasarım ölçütlerinden de bahsedilecektir.

1.1 Covid-19 Pandemisi

İnsanlık tarihi boyunca veba, kolera, tifüs, çiçek, ebola ve grip gibi birçok salgınla mücadele etmiştir. Tarih boyunca görülen bu tür salgın hastalıklar, imparatorlukların yıkılma sebebi olarak bile görülmektedir. Örneğin; Avrupa, Avrasya ve Kuzey Amerika kıtalarında tam rakam bilinmemekle birlikte 1300'ler de İtalya'da yaşanan Kara Veba (ölüm) yüzünden 75-125 milyon kişi hayatını kaybetmiştir. Bu salgın sonuçları ve etkileriyle Avrupa'nın en büyük salgını olarak kabul edilmektedir. Salgın sosyal, ekonomik ve siyasal etkileri sebebiyle Avrupa'da feodalizmin çökmesinde temel etken olarak değerlendirilmektedir. (Söğüt, 2020, s.55-68)

Kara Veba öncesinde işsizlik hüküm sürerken salgın sonrasında çalışan bireylerin kıymeti artarak onların istekleri de artık dikkat alınır hale gelmiştir. Kadınlar ise öncesinde kabul görmedikleri alanlarda çalışmaya başlamışlardır. Benzer şekilde araziler işlenemediği için kıymetleri kalmamıştır. Ayrıca köylüler kendi arazilerini edinir hale gelmişlerdir. İnsan gücünün eksikliği ise makinalı tarıma çığır açabilecek konuma ulaşmıştır.(Ölüm, 2011, s.123-150)

Bugün içinde bulunduğumuz benzer bir salgın olan covid-19 pandemisi ise yaşam alanları ve şekillerinin artık eskisi gibi olmayacağını göstermektedir.

COVID-19, uzun adıyla Koronavirüs hastalığı 2019; insanları etkileyen, şiddetli akut solunum yolu sendromu koronavirüsü 2'nin neden olduğu bulaşıcı bir solunum yolu hastalığı olup ilk olarak 2019 yılında Çin'in Hubei eyaletinin Wuhan şehrinde ortaya

çıkmıştır. Sonrasında dünya çapında yayılarak 2019-20 korona virüs pandemisine yol açmıştır.(1.Hui DS, I Azhar, Madani, Ntoumi, Kock, Dar, ve diğerleri, 2020, s. 264–66.)

Çeşitli hastalarda belirli bir neden olmaksızın gelişen ve tedavi ile aşılara cevap vermeyen bir zatürre görülmesi üzerine SARS-CoV-2 olarak adlandırılan(Fox, Dan,2020) yeni bir koronavirüs teşhis edilmiştir.

Kişiden kişiye bulaşabilen virüsün bulaşma oranı 2020 Ocak ortasında büyüme göstererek ilerleyen zamanlarda Avrupa, Kuzey Amerika ve Asya-Pasifik'te yer alan çeşitli ülkelerde yaşanan virüs vakaları rapor edilmeye başlanmış, 11 Mart 2020'de Dünya Sağlık Örgütü tarafından küresel salgın ilan edilmiştir. 3 Haziran 2020 tarihi itibarıyla Dünya'da 6.514.429 onaylanmış vaka, 3.101.151 iyileşen varken virüs nedeniyle 384.645 hasta hayatını kaybetmiştir(URL-1).

Covid-19 virüsü 'nün yayılımını yavaşlatmanın ve bulaşmasını önlemenin öncelikli yolu hastalığın neden olduğu ve nasıl yayıldığı hakkında bilgi sahibi olmamız gerektiğidir. Bu salgın baş gösterdiği andan bugüne kadar bireysel olarak alınacak önlemlerin hayati önem taşıdığı unutulmamalıdır.

30 Nisan 2020 tarihinde Minnesota Üniversitesi Enfeksiyon Hastalıkları Araştırma Merkezi, Center for Infectious Disease Research and Policy (CIDRAP) tarafından hazırlanan raporda üç olası senaryo üzerinde durulmuştur.

Birinci senaryoda 2020 ilkbaharındaki COVID-19 salgını birbirini takip eden ufak dalgalar halinde 1-2 yıl sürecek ve 2021 yılında herhangi bir zamanda kaybolacağı öngörülmektedir.

İkinci senaryoda 2020 baharındaki COVID-19 salgınını 2020 sonbaharı ve kış aylarında büyük bir salgın dalgası takip edecek bunu izleyen ufak dalgalar halinde devam ederek ve 2021veya 2022 yılında herhangi bir zamanda kaybolacaktır. Bu senaryo 1918-1919 yıllarındaki İspanyol Gribi pandemisi ve 1957-1958 yıllarındaki asya gibi salgını ile aynıdır.

Üçüncü senaryoda 2020 ilkbaharındaki COVID-19 salgını sonrası bu kadar büyük olmayan ancak düzensiz birbirini takip eden dalgalar halinde 1-2 yıl sürecek ve 2021 veya 2022 yılında herhangi bir zamanda kaybolacağı öngörülmektedir. (COVID-19:The CIDRAP Viewpoint,2020).

Amerika Birleşik Devletleri'nde yaşayan 2986 erişkin ve İngiltere'de yaşayan 2988 erişkin ile yapılan bir ankette ABD deki katılımcılardan 37.8% (95% CI: 36.1% – 39.6%) sinin İngiltere deki katılımcılardan 29.7% (95% CI: 28.1% – 31.4%) sinin cerrahi maskenin yüksek koruyuculuğu olduğunun belirtmesi, ABD deki katılımcılardan 25.6% (95% CI: 24.1% – 27.2%) sinin İngiltere deki katılımcılardan 29.6% (95% CI: 28.0% – 31.3%) Çin restoranlarda yemek yenmesi konusunda ihtiyatlı davranılması gerektiğini belirtmesi Covid-19 yayılımı konusunda hala ciddi bilgi yanlışlıklarının olduğunu göstermektedir (Geldsetzer, 2020).

Bu senaryolardan anlaşıldığı üzere COVID-19 ile yaşamaya alışmamız gerekmektedir. Ancak yapılan birtakım araştırmalardan anlaşıldığı üzere toplumlarda virüs yayılımı konusunda bilgi ve eğitim açığı olduğu düşünülmektedir

Dünya çapında milyonlarca insanın küresel olarak karşı karşıya olduğu covid-19 salgın tehdidi beraberinde birçok noktada alması gereken önlemleri ortaya çıkarmıştır. Bunlar çekirdek bir ailenin kendi iç mekân izolasyonundan başlayıp sosyalleşme-mekânlardaki toplu hareketlere varıncaya kadar her noktayı kapsamaktadır.

Kişinin kaliteli bir yaşam sürdürebilmesi edinmiş olduğu alışkanlıkların devamı ile mümkündür. Dışarda vakit geçirmek, kafe-restoranlarda oturmak, sinema-gösteri izlemek, tatile gitmek gibi. Dolayısıyla çalışma kapsamında bu alışılmış davranışların salgın boyunca kısıtlanması ve devamındaki normalleşme sürecinde tekrar yerine koyma noktasında hareketli mekânların önemi vurgulanmaktadır.

Tüm bu eylemler yaşamımızın en önemli olgusu olan sosyalleşmeyi işaret etmektedir. Normalleşme sürecinde sosyalleşmemizi sağlayan bu eylemlerin devamlılığı covid-19 pandemisi sonrası alınacak önlemler açısından hayati değer taşımaktadır. Sosyalleşme olgusunu söz edildiği üzere farklı birçok noktadan ele alınabileceği gibi çalışma kapsamında mobilite mekânlar üzerinden değerlendirilmiştir.

2. COVID-19 PANDEMİSİ- MOBİLİTE İLİŞKİSİ

FAO Genel Direktörü Dr. José Graziano da Silva, 5 Aralık Dünya Toprak Günü için yaptığı açıklamada insanlığın “sessiz dostu” olan toprağa yeterince önem verilmediğini belirtti. Âşık Veysel’in gönül gözü ile gördüğü “sadık yârinin” yetirince anlaşılması için toprağın yeniden tanımlanması gerekiyor. Dr. da Silva, “sağlıklı toprakların sadece gıda, yakıt ve tıbbi ürünlerin kaynağı olmakla kalmadığını; ekosistem için şart olmakla birlikte, suyun filtrelenmesi, karbon döngüsü ve karbon depolanması gibi konularda, sel ve kıtlık gibi felaket zamanlarında toprakların kritik bir rol oynadığını” belirtiyor.

İnsanoğlunun çıkış noktası olan toprak ekosistemdeki bitki ve hayvanların doğrudan veya dolaylı beslenme kaynağıdır. Ancak günümüzde ne yazık ki kentlerde arsa olarak ya da sanayinin hammaddesi gibi amaç dışı kullanılmaktadır. Son yıllarda hızla değişim gösteren küresel ısınma ile doğanın korunması adına toprağın önemi yeniden keşfedilmiştir.

Uygarlık tarihi ve devamındaki uygarlaşmak, en ilkel kabileden başlatıp toplumun merkezileşmiş, kentleşmiş ve sınıflandırılmış yapıya dönüşmesi süreci olarak tanımlanabilir. Yaşam biçimi avcılık olan ilk insanın zamanla evrimleşmesi ve teknoloji ile tanışması en büyük kültürel farklılık olarak kabul edilebilir.

Uygarlık; bir halkın kendisine özgün yanını ortaya koyan, yaşam biçimlerinin, kullanılan aletlerinin, çalışma biçimi ve yöntemlerinin, inanların, düşünsel ve sanatsal faaliyetlerinin, siyasal ve sosyal örgütlenme biçimlerinin bütünüdür. (Ortaş, 2015)

İnsanoğlu bütün yaşamı boyunca daha iyi koşullarda yaşayabilmek, kendisini doğadan gelebilecek tehlikelere karşı koruyabilmek için mücadele etmiştir. Dolayısıyla, sürekli verimli alanları, sulak alanları seçmiş ve buralarda kalmayı yeğlemiştir. Bütün tarihi kaynaklar ve arkeolojik bulgular Anadolu ve Mezopotamya topraklarının Uygarlık Tarihinin başladığı günlerden bu yana hep verimli doğal çevre olduğunu göstermektedir. O zaman uygarlık veya uygarlıklar, İnsanla verimli bir doğanın ortak ürünüdür denilebilir. Sorunun insanla başlaması, insanın tarihi ve onun yaşamsal faaliyetlerinin açıklanması ile başlamaktadır. İnsanın insan olma sürecinde, yaşamsal faaliyetlerini sürdürebilmek için oluşan ihtiyaçların karşılanması ile başlayan süreç, bu soruların yanıtı olarak kabul edilmelidir. İnsanın ne zaman evrimleşerek insan olmaya başladığının ve ihtiyaçlarının ne olduğunun bilinmesi için en doğru bilgi, arkeolojik kazı

sonuçları ve ondan sonra gelen yazılı anlatımlardır. Bu bilgi başlangıçta şekillerle ifade edilen yazının ta kendisiydi. Sümerlerin toprak parçasını üçgen ve dörtgene bölerek ölçümler yaptığı yine kil tabletleri üzerine çizilen yazılı belgelerden anlaşılmaktadır. (Ortaş,2015)

Başka bir açıdan baktığımızda toprağın çoğaltma olanağı olmayan tek üretim aracı olması, buna karşılık bu üretim aracını kullanan dünya nüfusunun hızla artması toprağa olan ilgiyi her geçen gün arttırmaktadır. Uzmanlar tarafından yapılan araştırmalarda bataklık ve göllerin kurutulması, tarıma elverişli olmayan alanların tarıma açılmasıyla toprak miktarının artırılabilmesi belirtilse de eklenen toprağın mevcut toprağa oranının hemen hemen hiç olduğu bir gerçektir.

Toprak ve insan arasındaki bu vazgeçilmez birliktelik mekan seçiminde insanlara kılavuz olmuştur. Eski medeniyetlerde de değerli topraklara sahip olmak bir ayrıcalık olmuş, insanlık tarihinde savaşlar değerli arazilere sahip olabilmek için yapılmıştır. Günümüzde teknolojinin gelişmesi ile hayatımızı kolaylaştıracak birçok ürüne ulaşmamız kolaylaşmıştır. Özellikle ulaşım araçlarındaki gelişim dünyanın hemen hemen her yerinin kısa sürede gezip farklı deneyimler edinmemize yardımcı olmaktadır.

Hava, deniz, karada kullanılan motorlu ve motorsuz taşıtlar insanların yaşam tarzına göre farklı deneyimler edinmemize yardımcı olmaktadır. İster bireysel, ister aile ya da arkadaş grup halinde yapabileceğimiz bu deneyimlemelere her geçen gün yenileri eklenmektedir. Özgürlüğün popüler olduğu 21. Yüzyılda çantayı al ve seyahate başla diyebileceğimiz yeni akımlar artmaktadır. Tatbikî burada karşımıza çıkan büyük oranda güvenli ve her türlü imkânı sağlayan bir toprak parçasına bu seyahatlerin gerçekleşiyor olmasıdır. Bu bağlamda bireysel ve grup şeklinde yapabileceğimiz aksiyonlarda bize yardımcı olabilecek mobil mekânlar ve ekipmanlar ile her türlü koşulda beraber olabileceğimiz üniteler çoğalmaktadır.

Günümüzdeki pazar eğilimleri ve hızla değişen ekonomik faktörler, kullanıcıları ve işletmeleri her geçen gün daha hareketli çalışmaya yönlendirmektedir. Sık seyahat eden, evden çalışan, ofise nadiren gelen çalışanların sayısı 1 milyarı aştı ve hızla artmaya da devam etmektedir. Bu yüzden günümüz çalışma hayatında insanların çok fazla yer değiştirmesi ve bunu yaparken de zamanı en verimli şekilde kullanmaya çalışması, teknolojinin de bu bağlam üzerinde kurgulanmasına yol açmaktadır. Gelişen teknoloji sayesinde kişiler hareket halindeyken bile iletişim kurabiliyor, bilgiye erişebiliyor, video izleyebiliyor, e-postalarını kontrol edebiliyor veya doküman alıp gönderebiliyor.

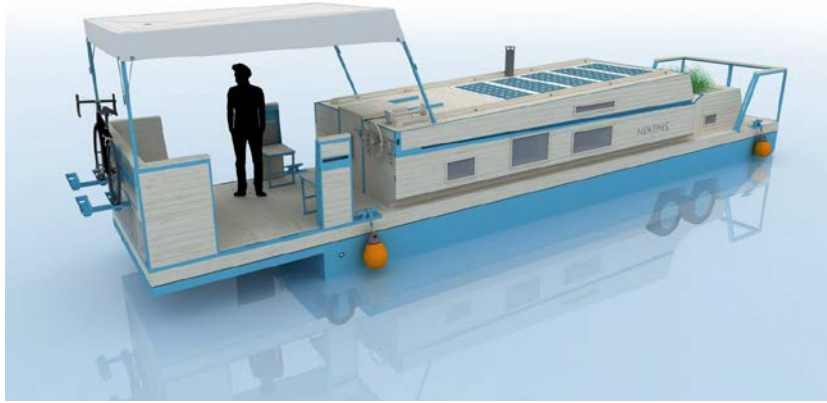
Kısacası mobilite, kişilere istenilen her yerden ve her an işlerini yönetebilme ve iş yapabilme fırsatı vermektedir.(URL-2)

Buradaki hareket özgürlüğü kişinin sadece e-posta, telefon gibi soyut kavramlarla iletişimi değil aynı zamanda mekânı tanımlayan her türlü obje beraber hareket etme pozisyonu oluşturmaktadır. Bu kişinin motivasyonun arttırdığı gibi vücut ve zihin sağlığı içinde farklı hareket ortamları yaratacaktır. Teknolojinin gelişmesiyle mekân kavramının mobilite mekân olarak yeni boyut kazanmasıyla birlikte bugün içinde bulunduğumuz salgın nedeni ile yeni bir amaca da hizmet etmesi kaçınılmazdır. Bu doğrultuda normalleşme sürecinde mobil mekanların tercih sebepleri ele alındığında;

- Sürdürülebilir olması; Bireyin süre gelen alışkanlıklarının devam etmesi

- Motivasyon; Bireyin her alanda gerçekleştirdiği ve gerçekleştireceği eylem için yoğunlaşabilmesi
- Yaratıcılık; Bireyin taze ve yenilikçi eylemlerde bulunması
- Bireysellik; Bireyin içinde bulunduğu mobil mekân alanında kendi öz yalıtımını sağlayabilmesi
- İşlevsellik; Bireyin içinde bulunduğu yaşam alanı içerisinde devam eden alışkanlıklarını sürdürebilmesi (URL-3)

Tüm bu faktörlerin yanı sıra çalışma kapsamında ele alınan bir diğer ölçüt olan Tasarım prensipleri de göz ardı edilmemelidir. Mobil mekânların tercih sebeplerinin önemi kadar tasarım ölçütlerinin de doğru bir şekilde kurgulanması oldukça önemlidir. Bu doğrultuda mobil mekânlar için yapılan tasarımlarda mekânın hareketli olma durumu unutulmamalı ve bu yönde mekân çözümlerine gidilmelidir. Doğru fonksiyon ve işleve cevap verebiliyor olmasına dikkat edilmelidir.

Resim:1 Z- Nokomis Firması tarafından üretilen mobil mekan örneği prototipi(URL-4)

Z-Nokomis Firması tarafından 2014 yılında üretilen proje, dar tekne, römork, küçük ev hepsi bir arada amfibi ev kavramları ile üretilmiştir. Hem karada hem de suda yaşamayı hayal eden küçük bir aile için tasarlanan proje de, yağmur suyu toplama, güneş panelleri, rüzgâr türbini, kompost tuvalet ile kurgulanmış bir mobil ev olarak karşımıza çıkmaktadır.

3.SONUÇ

Toprak ihtiyacı, insanlığın varoluşundan bu yana en temel unsurlar arasındadır. Öyle ki yeme-içme gibi temel ihtiyaçlar kadar önemli bir alana sahiptir. Bahsedildiği üzere geçmişten günümüze birçok coğrafi keşifler ve savaşlar verilmiştir. Ancak teknolojinin gelişmesi ve insanların evrimleşmesi ile birlikte toprak için verilen savaşlar azalmış ancak önemini kaybetmemiştir. Bu bağlamda toprağa ihtiyaç her zaman süreceği için insanın da barınmasını sağlayacağı yapılardan vazgeçmesi düşünülemez.

Topraktan yola çıkarak birçok doğal olaya deprem, sel, fırtına gibi gebe olan doğa, her daim yaşayan bir varlıktır. Topluluklar halinde yaşamaya başladığımız andan itibaren bu tehditlere ek olarak canlılar arasındaki tehditler de artmaya başlamıştır. temel ihtiyaçları karşılamak için yapılan savaşlar, salgın hastalıklar doğal afetlerin getirmiş olduğu hasarlar vb. durumlar insanlığı tehdit etmeye devam etmektedir.

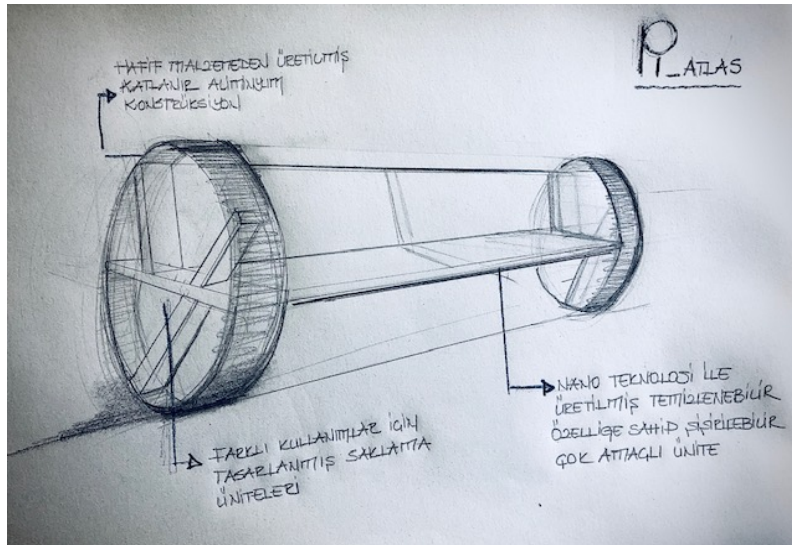
Günümüzde içinde bulunduğumuz covid salgını insanlığın birbiriyle olan mesafesini gözden geçirmesine ve kendi izole alanını oluşturmasına neden olmuştur. Tüm bu durumlar aslında insanları yaşamı boyunca edinmiş olduğu alışkanlıkları değiştirmeye yöneltmiş ve insanların barınma korunma ihtiyaçlarını gözden geçirmesi gerekliliğini ortaya çıkarmıştır.

Psikolojik acıdan değerlendirdiğimiz de bu çalışmada mobil özellikli yapıların normalleşme sürecinde önemli bir yere sahip olduğunun altı çizilmektedir. İnsanların kendilerine ait olan askeri ölçüdeki alanlarını sadece covid salgını için değil diğer tehdit unsurlarına göre de benzer performans ile değerlendirmeleri gerekliliği önerilebilir. Mekân çeşitli form ve işlevlerle oluşturulan barınma olanaklarını tanıyan sınırları belli kapalı veya yarı kapalı alanlar olarak tanımlanırken tanımlanan bu olgunun hareketli olması ile yeni bir donamın sağlanır. İnsanların kendilerini güvende hissetmesi için kendi mekânları içerisinde hareket etmesi kendilerini izole etmelerinin yanı sıra özgürlük ve motivasyon üretkenlik duygularını pekiştirmesi öngörülebilir.

Yapılan araştırmalardan da anlaşılacağı üzere mobil mekânlar kara da hava da ve denizde insanların ihtiyacı olduğu eşyaları yanlarında götürmeye yardımcı araçlardır. İnsanlar hem hayal ettikleri yerlerde her mevsim üretkenliklerini sürdürürken aynı zamanda dinlenme ihtiyaçlarını da karşılama olanağı sağlamaktadır. Dolayısıyla Tasarım kriterleri açısından bakıldığında hareketli mekânlar olarak ele alınan bu mekânlarının iç mekân tasarımlarının bu yapılaraya göre planlanması oldukça önemlidir. Mekân kurgusu oluşturulurken kullanılan mobilyaların yapıya uygun olması hem fonksiyonel hem işlevsellik açısından kullanıcıya cevap vermesinin önemi göz ardı edilemez.

Kalabalık şehirler, kalabalık, trafik, stres gibi sebeplerden ötürü insanlar fizyolojik ve psikolojik açıdan etkilenmesi ileriki yaşlarda içinde kapanık motivasyonu zayıf topluluklar oluşmasını ortaya çıkaran en önemli etkenlerdendir. Birde bu olumsuzlukların üzerine eklenen doğal felaketler ve salgın hastalıklar toplumlar üzerinde telafisi mümkün olmayan izler bırakabilmektedir.

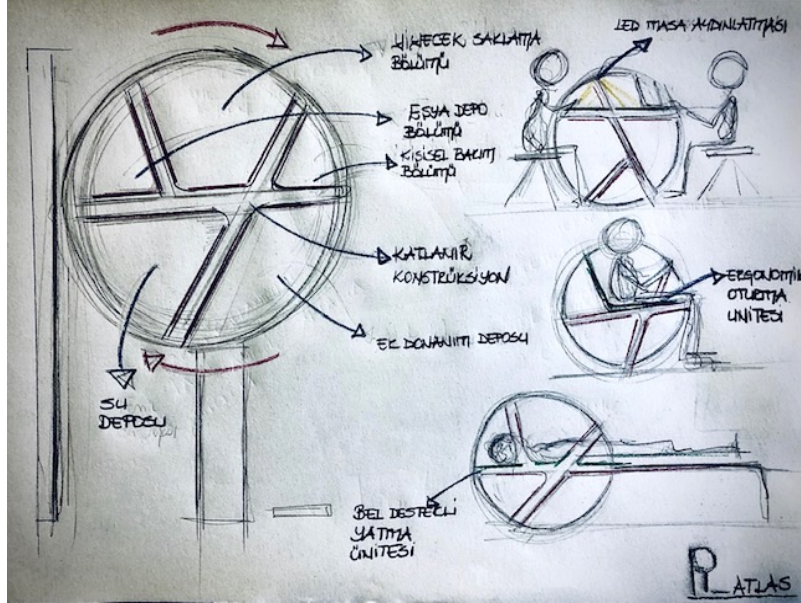
İnsanların temel ihtiyaçlarından biri olan barınma ihtiyacı mobil-şekilde çözülmesin kolaylaştırmak ve aynı zamanda teşvik etmek amacıyla tasarlanan POİ_ATLAS ürünü çalışma kapsamında öneri olarak sunulmuştur.

Resim 2: POİ-ATLAS Tasarımı perspektif (İldem AYTAZ SEVER)

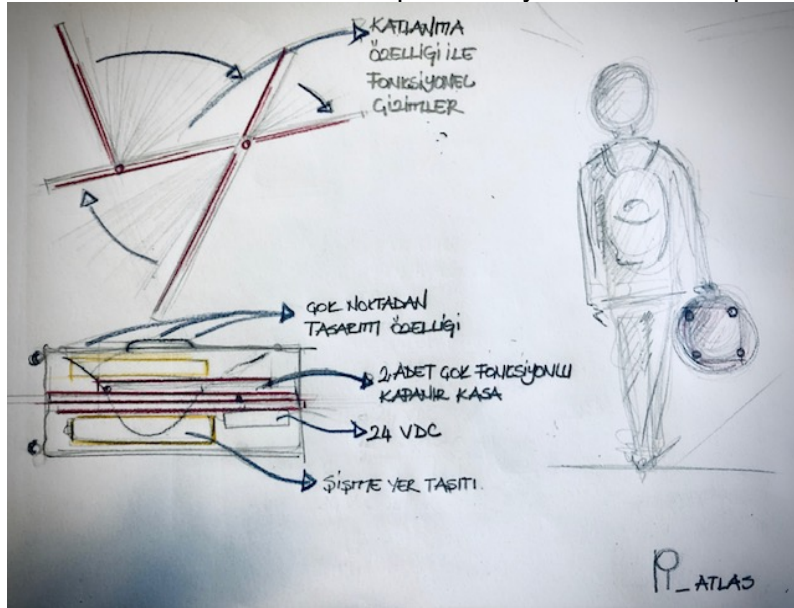
Form gereği yuvarlak hatlardan oluşan ve en önemlisi dijital bir pompa yardımı ile şişirilerek şekil kazanan POİ-ATLAS, kullanıcısı ile her yere seyahat edebilecek özelliktedir. Nano teknolojiden yararlanarak oluşturulan PVC esaslı esnek kaplama

malzemesi ile iç mekânda kurulup kullanılabilir. Tüm bu özellikler ile birlikte 360 derece döndürülmesi ile 3 ayrı kullanıma hizmet etmekte olan bu tasarım, sağ ve solda bulunan alüminyum konstrüksiyonlar ile ekstra mukavemet hedeflenmiştir. Çok amaçlı gözler ve ürünün üzerindeki ek bölmelerin hava kullanılarak ortaya çıkarılması ürünün masa, oturma, saklama, yatma gibi birçok özelliğın ortaya çıkmasına sebep olmaktadır.

Resim 3: POİ-ATLAS Tasarımı Görünüşü (İldem AYTAR SEVER)

Aynı zamanda ürün içerisinde bulunan 2 adet şişirilebilen tekerlekli taşıt sayesinde bütün bu özelliklerle beraber yardımcı ulaşım şekilleri düşünülmüştür. Bu ürünlerin hepsi 24 V ile çalışabilen ve USB Type_C modeli ile her noktada şarj edilebilmektedir. Ürün masa şekline dönüştürüldüğünde 24 V 25 W güç üreten ışık kaynağı Led olan esnek yapıya ve IP 67 koruma sınıfına sahip ortam aydınlatması sahiptir.

Resim 4: POİ-ATLAS Tasarımı Katlanabilme Özelliğini Anlatan Detay (İldem AYTAR SEVER)

Birçok unsuru bir arada bulunduran POİ-ATLAS, global anlamda toplumları tehdit eden Covid salgını sebebiyle kullanıcılarına asgari ihtiyaçları sağlamak adına tasarlanmıştır.

KAYNAKLAR

CNBC., "China virus death toll rises to 41, more than 1,300 infected worldwide". 24 Ocak 2020. 26 Ocak 2020, Erişim tarihi: 26 Ocak 2020.

Fox, Dan., "What you need to know about the Wuhan coronavirus" , 2020Nature. doi:10.1038/d41586-020-00209-y. ISSN 0028-0836.

Geldsetzer P., Using rapid online surveys to assess perceptions during infectious disease outbreaks: a cross-sectional survey on Covid-19 among the general public in the United States and United Kingdom Submitted to: Journal of Medical Internet Research on: March 18, 2020,

Hui DS, I Azhar E, Madani TA, Ntoumi F, Kock R, Dar O, ve diğerleri. "The continuing 2019-nCoV epidemic threat of novel coronaviruses to global health – The latest 2019 novel coronavirus outbreak in Wuhan, China". Int J Infect Dis.,2020, Cilt 91, s. 264–66.

Ortaş, İbrahim "İnsan Ve Toprak Arasındaki İlişkinin Önemi", Çukurova Üniversitesi, 11 Aralık 2015 Söğüt, A., "Covid-19 Pandemisi Sonrası Normalleşme Sürecinin Sürdürülebilirliğe Etkisi", Mühendislik ve Mimarlık Bilimlerinde Güncel Araştırmalar Kitabı, Bölüm V, Haziran 2020 /Cetinje-Montenegro, s.55-68

Shih, Gerry; Lynch, David J.; Denyer, Simon. "Fifth coronavirus case confirmed in U.S., 1,000 more cases expected in China". The Washington Post. 27 Ocak 2020. Erişim tarihi: 27 Ocak 2020, saat:20:00

WHO., "Naming the coronavirus disease (COVID-19) and the virus that causes it". World Health Organization 21 Mart 2020 , Erişim tarihi: 28 Şubat 2020, saat:20:00

WHO., Director-General's opening remarks at the media briefing on COVID-19". World Health Organization (WHO) (Basın açıklaması). 11 March 2020. Erişim tarihi: 12 March 2020, saat:20:00

İnternet Kaynakları

URL-1: <https://www.who.int/news-room/q-a-detail/q-a-coronaviruses> Erişim tarihi: 3 Haziran 2020, saat:19:00

URL-2: <https://www.karel.com.tr/blog/nedir-bu-mobilite-dedikleri-ve-dunyasini-nasil-etkiliyor> Erişim tarihi: 18 Mart 2020, saat:18:30

UR-3: <https://www.ncbi.nlm.nih.gov/pmc/articles/PMC7164912/> Erişim tarihi: 8 Mart 2020, saat:19:30

URL-4: https://zeltini.com/files/A_LAUZIS_FOLIO_2020-01-16.pdf Erişim tarihi: 18 Mart 2020, saat:18:30